

Przegląd Prawno-Ekonomiczny

REVIEW OF LAW, BUSINESS & ECONOMICS

lipiec-sierpień-wrzesień

Nr 44/1
(3/2018)

WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY
PRAWA I NAUK
O SPOŁECZEŃSTWIE | **KUL**

WYDAWCA

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II | Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie
w Stalowej Woli

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Przeglądu Prawno-Ekonomicznego” | 37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 6a |
e-mail: ppe@kul.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

dr Artur Lis – redaktor naczelny (editor-in-chief) | dr David W. Lutz (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | dr Dariusz Żak – zastępcy redaktora naczelnego (associate editors) | dr hab. Grzegorz Wolak – sekretarz redakcji (administrative editor) | dr hab. Piotr T. Nowakowski – redaktor ds. międzynarodowych (international editor) | dr Filip Ciepły, dr Isaac Desta (Holy Cross College w Notre Dame, USA), dr Dorota Tokarska, dr Dominik Tyrawa, dr Timothy Wright (Holy Cross College w Notre Dame, USA) – redaktorzy tematyczni (subject editors) | dr Piotr Pomorski – redaktor statystyczny (statistical editor) | mgr Agnieszka Lis – redaktor językowy polskojęzyczny (Polish-language editor) | mgr Tomasz Deptuła (USA) – redaktor językowy anglojęzyczny (English-language editor) | prof. dr hab. Nikolaï Gołowaty (UKRAINA) – redaktor językowy rosyjskojęzyczny | dr Judyta Przyłuska-Schmitt – redaktor konsultant (consulting editor) | mgr Rafał Podlesny – redaktor techniczny (layout editor)

RADA NAUKOWA

ks. prof. dr hab. Antoni DĘBIŃSKI (Rektor KUL Lublin) | prof. dr hab. Thomas BURZYCKI (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | prof. dr hab. Wiktor CZEPURKO (Ukraina) | dr hab. Leszek CWIĘKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Czesław DEPTUŁA (KUL Lublin) | dr hab. Marzena DYJAKOWSKA (KUL Lublin) | abp. prof. dr hab. Andrzej DZIĘGA (Szczecin) | dr hab. Krzysztof GRZEGORCZYK (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu) | nadkom. dr Dominik HRYSZKIEWICZ (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie) | prof. dr hab. Aleks JULDASZEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | prof. dr hab. Marian KOZACZKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Andrzej KUCZUMOW (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Pantelis KYRMIZOGLOU (Alexander TEI of Thessaloniki, Greece) | dr hab. Antoni MAGDOŃ (KUL Stalowa Wola) | ks. prof. dr hab. Henryk MISZTAŁ (KUL Lublin) | prof. dr hab. Wojciech NASIEROWSKI (University of New Brunswick) | prof. dr hab. Jurij PACZKOWSKI (Ukraina) | prof. dr hab. Pylyp PYLYPENKO (Ukraina) | prof. dr hab. Anton STASCH (European Akademy of Technology & Management, Oedheim Niemcy) | prof. dr hab. Tomasz WIELICKI (California State University, Fresno) | ks. dr hab. Krzysztof WARCHAŁOWSKI (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

dr hab. Leszek BIELECKI (Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach) | dr Walentyn GOŁOWCZENKO (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr hab. Mirosław KARPIUK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr Barbara Lubas (Nadbużańska Szkoła Wyższa w Siemiatyczach) | prof. dr hab. Oleksander MEREŻKO (Ukraina) | dr Kiril MURAWIEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr Łukasz Jerzy PIKULA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) | ks. dr hab. Tomasz RAKOCZY (Uniwersytet Zielonogórski) | dr hab. Krystyna ROSŁANOWSKA-PLICHCIŃSKA (Wyższa Szkoła Zarządzania i Ekologii w Warszawie) | dr hab. Piotr RYGUŁA (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) | dr hab. Romuald SZEREMIETIEW (Akademia Obrony Narodowej) | prof. dr hab. Jerzy Tomasz SZKUTNIK (Politechnika Częstochowska) | prof. dr hab. Dariusz SZPOPER (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr hab. Andrzej SZYMAŃSKI (Uniwersytet Opolski) | dr Agnieszka OGRODNIK-KALITA (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

DRUK I OPRAWA

VOLUMINA.PL DANIEL KRZANOWSKI | ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin | tel. 91 812 09 08 | e-mail: druk@volumina.pl

ISSN 1898-2166 | Nakład 300 egz.

Watykan, 25 kwietnia 2018 r.

Spis treści

Artykuły

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Problematyka badawcza metodyki przeprowadzania okazania w Polsce* | 13

ELŻBIETA A. MAJ *Tajemnica w postępowaniu administracyjnym* | 22

MAGDALENA MATERNIAK *Wymóg uregulowanej sytuacji prawnej związków wyznaniowych z art. 195 §1 Kodeksu karnego* | 36

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Przesłanki ogłoszenia upadłości konsumenckiej* | 48

KRZYSZTOF BOKWA *Ekstradycja - regulacja i historia na przykładzie prawa austriackiego* | 68

JOANNA CZUCHRYTA *Dopuszczalność przeznaczenia agio na sfinansowanie spłaty z tytułu umorzenia udziałów (akcji) w spółkach kapitałowych* | 79

DAMIAN DOBOSZ *Treść wykonywania prawa własności w kontekście planowania i zagospodarowania przestrzennego* | 91

MICHAŁ GREGORCZYK, MONIKA UTRACKA *Umowy dowodowe - nowa instytucja w polskiej procedurze* | 104

KLAUDIA GRZEBIELA *Naruszenie prawa do zmiany sprzedawcy energii jako praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów* | 117

KLAUDIA KIJĄŃSKA *Prawo do prywatności, a niejawne prowadzenie działań wobec cudzoziemców na gruncie ustawy o działaniach antyterrorystycznych* | 131

JAN KLUZA *Przestępstwo propagowania treści faszystowskich w świetle ostatnich doniesień medialnych. Studium przypadku z Wodzisławia Śląskiego* | 146

ALEKSANDRA NIEPRZECKA *Przyznanie do winy w postępowaniach przed międzynarodowymi trybunałami karnymi a standardy rzetelnego procesu* | 159

ŁUKASZ CHYLA *Wzrost znaczenia klauzuli hardship w międzynarodowym prawie kontraktów* | 179

BARTŁOMIEJ PYKA *Obowiązek kontraktowania w prawie przewozowym* | 193

MICHAŁ SŁUŻALEC *Wyrażenie zgody przez pacjenta na ujawnienie tajemnicy lekarskiej a jawność rozprawy głównej na gruncie kodeksu postępowania karnego* | 210

IWO JAROSZ *Wybrane problemy związane ze stosowaniem artykułu 961 Kodeksu cywilnego* | 222

ADRIAN ROMKOWSKI *Normatywne i pozanormatywne podstawy odpowiedzialności za współsprawstwo wykroczenia* | 239

PATRYCJA FIGUŁA *Zdatność ugodowa a zdatność arbitrażowa - analiza relacji na tle Kodeksu postępowania cywilnego* | 265

PAULINA KOWALSKA *Sformułowanie wniosku z art. 380 k.p.c. w zażaleniu do Sądu Najwyższego* | 277

ALEKSANDRA KULICZKOWSKA *Institucja błędu w prawie umów* | 290

TOMASZ PILIKOWSKI *Zasada rzetelnego procesu a możliwość wykorzystania dowodów nielegalnych – analiza w perspektywie ostatnich nowelizacji Kodeksu postępowania karnego* | 305

JOANNA SZUMAŃSKA *Zabezpieczenie roszczenia przez arbitra doraźnego na tle postępowania o udzielenie zabezpieczenia przed sądem powszechnym* | 324

BARBARA ZIELIŃSKA – RAPACZ *Zwolnienie ubytków wyrobów akcyzowych z podatku w Polsce na tle prawa Unii Europejskiej* | 336

ŁUKASZ CHYLA *Wyzwania polskiego arbitrażu w sporach o zaskarżanie uchwał* | 349

MARCIN MOLENDĄ, MARTA KRUHŁAYĄ *Wycena kapitału intelektualnego przedsiębiorstwa usług transportowych* | 367

Glosa

AGNIESZKA OGRODNIK-KALITA *Glosa do wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 lipca 2016 r., III CA 406/16* | 378

Contents

Articles

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Research issues pertaining to the methodology of performing a police lineup in Poland* | 13

ELŻBIETA A. MAJ *The confidentiality in administrative proceedings* | 22

MAGDALENA MATERNIAK *The Requirement of regulated legal position of religious communities from art. 195 section. 1 of the Criminal Code* | 36

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Preconditions for declaring personal bankruptcy* | 48

JERZY NIKOŁAJEW KRZYSZTOF BOKWA *Extradition - regulation and history on the example of Austrian law* | 74

JOANNA CZUCHRYTA *Admissibility of financing remuneration for redeemed shares from agio* | 79

DAMIAN DOBOSZ *Content of the exercise of the ownership rights in the context of spatial planning and land development* | 91

MICHAŁ GREGORCZYK, MONIKA UTRACKA *Contracts of evidence - a new institution in the Polish procedure* | 104

KLAUDIA GRZEBIELA *Violation of the right to switch the energy supplier as a practice infringing collective consumer interests* | 117

KLAUDIA KIJĄŃSKA *Right to privacy and secret activities against foreigners based on act of counter-terrorism activities* | 131

JAN KLUZA *The crime of promoting fascist content in the view of recent media reports. Case study from Wodzisław Śląski* | 146

ALEKSANDRA NIEPRZECKA *Guilty Plea under the Proceedings before International Criminal Tribunals and the Standards of Fair Trial* | 159

ŁUKASZ CHYLA *The Rise of Hardship Clause in International Contract Law* | 179

- BARTŁOMIEJ PYKA *Obligation to contract in Carriage law* | 193
- MICHAŁ SŁUŻALEC *Consent of the patient for disclosure of professional secrecy and the principle of public while the main trial in criminal proceeding code* | 210
- IWO JAROSZ *Certain issues concerning the application of article 961 of the Polish Civil code* | 222
- ADRIAN ROMKOWSKI *Normative and beyond-normative basis of liability for co-perpetration in a contravention* | 239
- PATRYCJA FIGUŁA *Complicability and arbitrability - analysis of relationships on the background Code of Civil Procedure* | 265
- PAULINA KOWALSKA *Formulation of the application from art. 380 k.p.c. in a complaint to the Supreme Court* | 277
- ALEKSANDRA KULICZKOWSKA *Mistake in contract law* | 290
- TOMASZ PILIKOWSKI *The due process of law rule and the possibility of using illegal evi-dences - an analysis in the light the perspective of recent amendments of the Code of the Criminal Procedure* | 305
- JOANNA SZUMAŃSKA *Security of the claim made by an emergency arbitrator against the proceedings for granting security in a court of law* | 324
- BARBARA ZIELIŃSKA – RAPACZ *Exemption from excise duty in cases of lost goods in the Polish legal system compared to European Union law* | 336
- ŁUKASZ CHYLA *The challenges of Polish arbitration in shareholders' resolution disputes* | 349
- MARCIN MOLENDĄ, MARTA KRULAYĄ *Valuation of intellectual capital of a transport company* | 367

Gloss

- AGNIESZKA OGRODNIK-KALITA *Gloss on The Regional Court Judgement in Gdańsk of July 6, 2016, III CA 406/16* | 378

Paulina Kowalska

Sformułowanie wniosku z art. 380 k.p.c. w zażaleniu do Sądu Najwyższego

Formulation of the application from art. 380 k.p.c. in a complaint to the Supreme Court

I. Wstęp

Uczestnicy (strony postępowania) dążą w procesie cywilnym do ochrony swoich interesów, natomiast rolą sądu - po ustaleniu stanu faktycznego sprawy - jest wydanie rozstrzygnięcia, a zatem udzielenie stronie (uczestnikowi) ochrony prawnej, której się domaga¹. Jednak postępowanie cywilne, na co wskazuje B. Bładowski, jak „każda rozumna działalność ludzka, nie jest wolne od uchybień, błędów i omyłek”². W. Siedlecki charakteryzuje uchybienia procesowe w szerokim znaczeniu jako „każdą niezgodność sądowego postępowania cywilnego z obowiązującymi przepisami prawa procesowego, jak i niezgodność treści orzeczenia sądowego wydanego w tym postępowaniu zobowiązującym prawem materialnym”, w wąskim zaś znaczeniu - „naruszenie jedynie przepisów postępowania procesowego, normujących sądowe postępowanie cywilne”³. Każdy błąd, czy uchybienie Sądu znajduje swoje odzwierciedlenie w orzeczeniu kończącym postępowanie. Uchybienia procesowe mogą mieć charakter błędów postępowania (*errores in procedendo*) oraz błędy orzeczenia (*errores in iudicando*).

¹ M. Sawczuk, *O celach i funkcjach postępowania cywilnego procesowego i nieprocesowego (niespornego)*, w: *Księga pamiątkowa ku czci Witolda Broniewicza* (red. A. Marciniak), Łódź 1998, s. 316, S. Cieślak, *Formalizm postępowania cywilnego*, Warszawa 2008, s. 56-57.

² B. Bładowski, *Zażalenie w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2013, LEX 2013.

³ W. Siedlecki, *Uchybienia procesowe w sądowym postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1971, s. 155.

Pierwsze mogą powstać w toku rozpoznania sprawy i odnoszą się do naruszeń prawa procesowego, natomiast drugie związane są co do zasady z niewłaściwym zastosowaniem odpowiedniej normy prawa materialnego⁴.

Jednak strony mogą skutecznie zwalczać błędy czy uchybienia sądu poprzez domaganie się uchylenia albo zmiany zaskarżonego orzeczenia w sposób przewidziany prawem. Kontrola wydanego orzeczenia następuje w drodze nadzoru judykacyjnego sprawowanego przez sądy hierarchicznie wyższe. Dlatego też istotną rolę w postępowaniu cywilnym odgrywają środki zaskarżenia.

II. Zażalenie do sądu najwyższego

Zażalenie jest środkiem odwoławczym na określonego rodzaju postanowienie sądu i zarządzenie przewodniczącego wydane w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji, a także na wskazane w ustawie postanowienia sądu drugiej instancji⁵. Na podstawie art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienia sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia⁶.

Zgodnie natomiast z § 1¹ omawianego artykułu zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania⁷. Zażalenie to zostało dodane ustawą z 16.9.2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw⁸. W myśl dyspozycji § 2 komentowanego przepisu, zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także na postanowienia sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień o których mowa w art. 398¹, tj. zaskarżalnych skargą kasacyjną (odrzucających pozew i umarzających postępowanie) oraz postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienia sądu pierwszej

⁴ D. Kotłowski, *Skarga kasacyjna. Zażalenie do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394(1)§ 1(1) k.p.c.* Lex 2016.

⁵ H. Pietrzykowski, *Czynności procesowe zawodowego pełnomocnika w sprawach cywilnych*, Warszawa 2017, s. 730.

⁶ K. Flaga-Gieruszyńska, *Postępowanie cywilne, Komentarz praktyczny dla sędziów i pełnomocników procesowych*, Warszawa 2016, s. 402.

⁷ J. Kasprzyzyn, *O potrzebie zmiany regulacji środków zaskarżenia w postępowaniu cywilnym - głos w dyskusji*, w: *Reforma postępowania cywilnego w świetle projektów Komisji Kodyfikacyjnej*, (red. K. Markiewicz), Warszawa 2011, s. 138 oraz J. Jankowski, *Nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego. Cz. I. Postępowanie rozpoznawcze*, cz. 2, MoP 2012, Nr 2, s. 65

⁸ Dz. U. Nr 233, poz. 1381.

instancji. Warunkiem ich zaskarżalności jest przysługiwanie skargi kasacyjnej w danej sprawie⁹. W wyroku z dnia 2 czerwca 2010 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 394¹ § 2 k.p.c. w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia sądu II instancji oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego złożony po raz pierwszy przed sądem II instancji, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP¹⁰. Konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego była nowelizacja KPC dokonana ustawą z 28.4.2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego¹¹ polegającą na zmianie brzmienia art. 53¹ oraz dodaniu art. 394² dopuszczającego zażalenie na postanowienie sądu II instancji oddalające wniosek o wyłączenie sędziego.

Podkreślenia również wymaga, że przepis art. 394¹ § 1 k.p.c. stanowi zamknięty katalog spraw, w których przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego. Zgodnie z nim, ten środek zaskarżenia przysługuje wyłącznie od postanowień sądu drugiej instancji. Tak więc, zażalenie nie przysługuje ani na postanowienie Sądu Najwyższego o odrzuceniu skargi kasacyjnej, ani na zarządzenie Sądu Najwyższego o zwrocie skargi na przewlekłość postępowania z powodu wniesienia jej przez stronę osobiście, zamiast przez adwokata lub radcę prawnego. Poza kontrolą Sądu Najwyższego są również postanowienia w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych. Powyższe nie powoduje jednak, że orzeczenie oddalające wniosek strony tego rodzaju - na podstawie przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - pozostaje poza kontrolą Sądu Najwyższego. Jeśli bowiem, na skutek oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, strona wezwana do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej, nie poniosła jej i skarga kasacyjna została z tego powodu odrzucona, to Sąd Najwyższy dokonując kontroli orzeczenia w przedmiocie odrzucenia zażalenia może zbadać, na wniosek strony, w trybie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., także i postanowienie w przedmiocie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, jako mające wpływ na rozstrzygnięcie o odrzuceniu skargi kasacyjnej¹².

⁹ Zob. W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 2004.

¹⁰ Wyr. Tk z 28.4.2011 r, sygn. akt SK 38/09, Dz. U. Nr 109, poz. 724.

¹¹ Dz. U. Nr 138, poz. 806.

¹² H. Pietrzkowski, *Zarys metodyki sędziego w sprawach cywilnych*, Warszawa 2006, s.

Zażalenie do Sądu Najwyższego jest więc klasycznym środkiem odwoławczym, cechującym się dewolutywnością¹³ i suspensywnością¹⁴, który przysługuje w toku instancji¹⁵.

Ustawa również nie przewiduje żadnych szczególnych podstaw zażalenia. W zażaleniu, które skarżący składa w formie pisma procesowego należy jednak zachować wymagania zwykłego pisma procesowego (art. 126 i n k.p.c.), a ponadto wskazać zaskarżone postanowienie, sformułować wniosek o zmianę lub uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zwięźle uzasadnić żądanie, podając w miarę potrzeby nowe fakty i dowody (art. 394 § 3 k.p.c.)¹⁶.

III. Wymagania prawne wniosku z art. 380 k.p.c.

Zgodnie również z art. 380 k.p.c. sąd drugiej instancji, na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy¹⁷. W doktrynie wskazuje się, że komentowany przepis reguluje środek prawny, będący swoistym środkiem zaskarżenia, niemieszczący się natomiast w kategorii środków odwoławczych, którego celem jest poddanie kontroli postanowień, które - nie podlegając osobnemu zaskarżeniu - miały wpływ na treść wyroku¹⁸.

W doktrynie wskazuje się także cztery przesłanki do skorzystania z instytucji określonej w art. 380 k.p.c. Po pierwsze, rozpoznaniu przez sąd drugiej instancji podlegają wyłącznie postanowienia sądu (zarządzenia przewodniczącego¹⁹),

¹³ W. Broniewicz, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 2006, s. 256, 278 i n.

¹⁴ A. Góra-Błaszczkowska: *Apelacja. Zażalenie. Wznowienie postępowania. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Komentarz*, Warszawa 2006, s. 69-70; M.P. Wójcik (w:) *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. A. Jakubeckiego, Warszawa 2008, s. 506; E. Rudkowska-Ząbczyk (w:) *Postępowanie cywilne*, pod red. E. Marszałkowskiej-Krześ, Warszawa 2008, s. 391-392; H. Mądrzak (w:) H. Mądrzak (red.), E. Marszałkowska-Krześ: *Postępowanie cywilne*, Warszawa 2003, s. 333-334.

¹⁵ M. Michalska-Marciniak, *Zasada instancyjności, w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2014, s. 335; tak też T. Wiśniewski, w: H. Dolecki, T. Wiśniewski (red.), *Kodeks postępowania cywilnego*. T. II. Artykuły 367-505³⁷, Warszawa 2010, s. 146.

¹⁶ H. Pietrzykowski, *Czynności procesowe...s. 730*.

¹⁷ Zob. więcej T. Wiśniewski, w: H. Dolecki, T. Wiśniewski (red.), *Kodeks, t. II*, Warszawa 2010, s. 80; A. Marciniak, K. Piasecki, (red.), *Kodeks, t. II*, Warszawa 2014, s. 34].

¹⁸ A. Góra-Błaszczkowska, *Apelacja*, s. 93

¹⁹ Przeciwnego zdania jest J. Niejadlik, *Kontrola rewizyjna postanowień poprzedzających wydanie wyroku w procesie cywilnym*, Warszawa 1977 s. 41.

a więc podjęte w sposób formalny decyzje procesowe²⁰. Nadto w ramach tego art. ocenie mogą być poddane postanowienia wydane przed wyrokiem sądu I instancji²¹, gdyż tylko takie postanowienia mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy²². Po drugie, postanowienie sądu (zarządzenie przewodniczącego) powinno należeć do katalogu orzeczeń (zarządzeń) niepodlegających zaskarżeniu. Postanowienia, które podlegają zaskarżeniu w drodze zażalenia wymienione są w art. 394 § 1 k.p.c. oraz w przepisach szczególnych, np. art. 510 § 1, art. 741 i in. Po trzecie, postanowienie, o jakim mowa w art. 380 k.p.c., musi być bezpośrednią przyczyną bądź istotną współprzyczyną rozstrzygnięcia. Postanowienie to musi również mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Nie wystarcza stwierdzenie, że mogło ono mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, strona musi wykazać hipotetyczny wpływ zaskarżonego postanowienia na kierunek rozstrzygnięcia sprawy²³. Po czwarte, skarżący musi złożyć wprost lub w sposób dorozumiany wniosek o rozpoznanie postanowienia, które miało wpływ na rozstrzygnięcie²⁴. Sąd odwoławczy nie może zatem dokonać kontroli postanowienia z urzędu. Z ustabilizowanego orzecznictwa wynika, że w środku zaskarżenia wnoszonym przez profesjonalnego pełnomocnika wniosek taki powinien zostać jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom wnoszonym przez takich pełnomocników treści wprost w nich niewyrażonych²⁵.

IV. Rozwiązania praktyczne

Należy również zastanowić się czy, aby strona mogła skutecznie skorzystać z art. 380 k.p.c. musi dostosować się do wymogów przewidzianych w art. 162 k.p.c. i złożyć odpowiednie zastrzeżenie do protokołu? Czy też podstawy do

²⁰ Jeśli natomiast sąd I instancji nie wydał postanowienia, niezasadnie pomijając np. milczeniem wnioski dowodowe na podstawie art. 217 § 2 lub 3, strona powinna w apelacji podnieść jedynie zarzuty skierowane przeciwko takiemu uchybieniu. Post. SN z 13.11.2014 r., I UZ 20/14, LEX nr 1551898.

²¹ Po wydaniu wyroku takie post. może być kontrolowane jedynie na podstawie przepisu art. 373 KPC w ramach kontroli warunków formalnych apelacji, dokonywanej przez sąd drugiej instancji.

²² Zob. T. Wiśniewski, [w:] Dolecki, Wiśniewski, *Komentarz KPC*, t. 2, 2010, s. 79.

²³ Tak A. Góra-Błaszczkowska, *Apelacja*, s. 93.

²⁴ M. Manowska, *Apelacja w postępowaniu cywilnym. Komentarz i orzecznictwo*, wyd. IV, Warszawa 2017, s. 78-90.

²⁵ Por. np. post. SN: z 23.9.2004 r., III CZ 71/04, Legalis; z 4.10.2006 r., I CZ 81/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 36; z 8.1.2014 r., II UZ 63/13, Legalis.

uwzględnienia przez sąd odwoławczy z urzędu uchybień popełnionych przy wydawaniu postanowień incydentalnych stanowi sam art. 380 k.p.c.?

Zgodnie z art. 162 k.p.c. strony postępowania są uprawnione, a nawet zobowiązane „zwrócić uwagę sądowi orzekającemu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu”²⁶. B. Bładowski tym zakresie zauważa, iż określenie „zastrzeżenia” jest najbardziej adekwatne do rzeczywiście dokonywanej przez stronę czynności procesowej i najpełniej oddaje jej istotę i znaczenie²⁷. Celem regulacji art. 162 k.p.c. jest zapobieganie nieojalności procesowej przez zobligowanie stron do zwracania na bieżąco uwagi sądu na wszelkie uchybienia procesowe w celu ich niezwłocznego wyeliminowania i niedopuszczenie do celowego tolerowania przez strony takich uchybień z zamiarem późniejszego wykorzystania ich w środkach odwoławczych²⁸.

Natomiast brak zgłoszenia zastrzeżenia²⁹ wyłącza możliwość powoływania się na nie strony w dalszym toku postępowania, w szczególności w postępowaniu zażaleniowym i apelacyjnym. Sankcja ta oznacza, że warunkiem powoływania się na dostrzeżenie uchybienia sądu jest jego uprzednie zgłoszenie przez stronę w postaci zastrzeżenia. Należy uznać, że na dane uchybienie może w przyszłości powoływać się tylko ta strona, która zastrzeżenie zgłosiła³⁰.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego istnieją jednak rozbieżności co do kwestii prawidłowo sformułowanego wniosku z art. 380 k.p.c, który ma faktycznie kluczowe znaczenie dla skuteczności zażalenia rozpoznawanego przez ten organ sądowy. W orzecznictwie pojawiają się liczne rozbieżność co do oceny czy wniosek z art. 380 k.p.c. powinien być sformułowany wyraźnie w zażaleniu skierowanym do Sądu Najwyższego, czy też dopuszczalne jest przyjęcie, że został złożony w sposób dorozumiany. Następnie czy strona może powoływać się na ten wniosek, jeżeli wcześniej nie złożyła odpowiedniego zastrzeżenia z art. 162 k.p.c.

Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy przy rozpoznaniu zażalenia może skontrolować trafność niezaskarżalnych postanowień, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozpoznanie sprawy. Przyjmując,

²⁶ E. Obara, *Zastrzeżenia wnoszone do protokołu posiedzenia*, PS 2008, nr 1, s. 142-151.

²⁷ Zob. B. Bładowski, *Zastrzeżenia stron wnoszone do protokołu rozprawy*, NP 1981, nr 3, s. 62.

²⁸ Wyr. SN z 4.10.2006 r., II CSK 229/06, Legalis.

²⁹ Może być one zgłoszone do zakończenia posiedzenia, na którym doszło do uchybień procesowych, a jeśli strona nie była na nim obecna - do zakończenia kolejnego posiedzenia wyznaczonego po tym, którego zastrzeżenie ma dotyczyć. W. Siedlecki, *Uchybienia procesowe w sądowym postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1971, s. 20.

³⁰ P. Osowy, *Uchybienia procesowe sądu (uwagi na temat aktualności i przydatności art. 162 k.p.c.)*, PS 2005, nr 7-8, s. 101, Zob. K. Weitz, *O znaczeniu zastrzeżeń stron zgłaszanych do protokołu rozprawy na podstawie art. 162 k.p.c.*, Palestra 2006, nr 1-2, s. 219.

że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym taka pośrednia kontrola jest dopuszczalna, to jednak do niej przeprowadzenia, poza wyjątkami nie wchodzącymi w sprawę w rachubę, wymagany jest wyraźny wniosek skarżącego w tej kwestii. Wniosek ten powinien wyraźnie wskazywać jakich tego rodzaju orzeczeń dotyczy³¹.

Zgodnie z pierwszym poglądem, wniosek z art. 380 k.p.c. winien być sformułowany wyraźnie w zażaleniu do Sądu Najwyższego. Powyższe stanowisko wynika m.in. z orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2016 roku, w uzasadnieniu wskazano, że tylko i wyłącznie „na wyraźny wniosek strony zgłoszony w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu wniosku, postanowienie sądu drugiej instancji odmawiające przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, może być skutecznie zakwestionowane na podstawie art. 380 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 i 398²¹ k.p.c., jeżeli miało wpływ na rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym postanowieniu”³². Stanowisko to zostało również potwierdzone w orzeczeniu z dnia 18 marca 2015 roku, w którym Sąd podkreślił, że jeżeli w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik, żądanie to powinno zostać jednoznacznie sformułowane, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom przez niego wnoszonym treści wprost w nich niewyrażonych³³.

W innym orzeczeniu z dnia 30 listopada 2016 roku rozpatrującego kwestie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych Sąd Najwyższy wskazał, że chociaż może wprawdzie badać zasadność odmowy zwolnienia od kosztów sądowych przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia z powodu nieuiszczenia opłat, jednak może to uczynić tylko na wniosek skarżącego zawarty w zażaleniu (art. 393¹⁹ k.p.c. w zw. z art. 380 k.p.c.). w przypadku domagania się przez pełnomocnika li tylko uchylecia zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi, nie może wywołać skutku określonego w art. 380 k.p.c.³⁴. Jednak wniosek z art. 380 k.p.c. musi zostać wyartykułowany w zażaleniu, które składa

³¹ Post. Sądu Najwyższego z 8.07.2005r., II CZ 57/05, LEX nr 603858:

³² Post. Sądu Najwyższego z 8.11.2016r., III CZ 41/16, LEX nr 2167632, Post. Sądu Najwyższego z 18.01.2017r., V CZ 88/16, LEX nr 2258062, Post. Sądu Najwyższego z 8.11.2016r., III CZ 41/16, LEX nr 2167632, Post. Sądu Najwyższego z 5.02.2016r., IV CZ 97/15, LEX nr 1994287, Post. Sądu Najwyższego z 24.09.2015r., V CZ 49/15, LEX nr 1827144; Post. Sądu Najwyższego z 4.12.2013r., II CZ 83/13, LEX nr 1418728.

³³ Zob. Post. SN z 18.03.2015 r., I CZ 28/15, LEX nr 1677791, post. Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2005 r., II CZ 197/04, nie publ.).

³⁴ Post. SN z 30.11.2016 r., III CZ 50/16, LEX nr 2172432, Post. Sądu Najwyższego z 8.07.2016r., I CZ 38/16, LEX nr 2094778.

profesjonalny pełnomocnik. W braku takiego wniosku przeprowadzenie kontroli nie jest dopuszczalne³⁵.

Sąd Najwyższy również wskazał, że nawet nawiązanie w treści zażalenia do okoliczności będących podstawą odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji i kwestionowanie prawidłowości ich oceny w postanowieniu o odrzuceniu tego wniosku, bez wyraźnego i jednoznacznego zawarcia stosownego wniosku z art. 380 k.p.c. powoduje tym samym brak podstawy do rozpoznania przez Sąd Najwyższy postanowienia o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji³⁶.

Jednak orzecznictwo Sądu Najwyższego nie przesądza, że wniosek z art. 380 k.p.c. musi zostać wyraźnie wyartykułowany w zażaleniu. Można bowiem przytoczyć liczne postanowienia Sądu w którym wskazuje się, że wniosek ten może być sformułowany również w sposób dorozumiany³⁷. Zgodnie z postanowieniem z dnia 9 listopada 2016 roku³⁸ Sąd wskazał, że „w pierwszej kolejności wymaga więc rozważenia, czy można uznać, że w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania został zgłoszony wniosek na podstawie art. 380 k.p.c. o rozpoznanie także zasadności postanowienia o oddaleniu wniosku o ustanowienie dla skarżącego pełnomocnika z urzędu. Niewątpliwie wniosek taki nie został zgłoszony wprost, choć skarżący był w postępowaniu zażaleniowym reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, który powinien wiedzieć, że nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie Sądu drugiej instancji oddalające wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu a rozstrzygnięcie to może być badane przez Sąd Najwyższy tylko na wniosek zgłoszony na podstawie art. 380 k.p.c. Jednakże w zażaleniu, choć brak formalnie zgłoszonego wniosku na podstawie art. 380 k.p.c., znalazły się zarzuty dotyczące wadliwości postanowienia o oddaleniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, wraz ze wskazaniem naruszonego przepisu art. 117 § 5 k.p.c. oraz z wnioskiem o uchylenie tego postanowienia. Pozwala to na stwierdzenie, że wolą skarżącego było rozpoznanie przez Sąd Najwyższy także tego rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, a więc wniosek w trybie art. 380 k.p.c. można uznać za złożony w sposób dorozumiany”³⁹. Sąd Najwyższy wskazuje tym samym, że warunkiem jego kontroli, jest jednak zamieszczenie w zażaleniu, co

³⁵ Post. Sądu Najwyższego z 21.03.2013r., II CZ 4/13, LEX nr 1341668.

³⁶ Post. Sądu Najwyższego z 3.03.2005 r., II CZ 197/04, LEX nr 177247.

³⁷ Post. Sądu Najwyższego z 15.12.2016 r., II CZ 125/16, LEX nr 2188790, Post. Sądu Najwyższego z 27.10.2016 r., V CZ 66/16, LEX nr 2182667.

³⁸ Post. Sądu Najwyższego z 9.11.2016 r., II CZ 112/16, LEX nr 2167627.

³⁹ Post. Sądu Najwyższego z 27.10.2016 r., V CZ 66/16, LEX nr 2182667.

najmniej zarzutów kwestionujących rozstrzygnięcie w przedmiocie przywrócenia terminu, co pozwalałoby uznać, że skarżący wnosi o rozpoznanie również tego niezaskarżalnego postanowienia⁴⁰.

Mając na uwadze powyższe w praktyce sporny jest charakter art. 380 k.p.c. Według jednego z poglądów przepis ten stanowi instytucję umożliwiającą pośrednie zaskarżenie postanowień, które według przepisów k.p.c. nie były zaskarżalne. Zgodnie z drugim umożliwia on uwzględnienie przez sąd drugiej instancji negatywnych skutków będących następstwem uchybień przy wydawaniu orzeczenia „wpadkowego”, przy czym uchybienia te stanowią podstawę zaskarżenia wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie. Wskazane wątpliwości mają odzwierciedlenie w praktyce w zakresie sposobu formułowania wniosków apelacji czy zażalenia oraz orzeczenia sądu drugiej instancji⁴¹.

Wykładnia art. 380 k.p.c. prowadzi do konkluzji, że przepis ten stanowi w istocie wyjątek od zasady, w myśl której uchybienia przepisom postępowania mogą być przez sąd odwoławczy brane pod uwagę tylko na zarzut strony i tylko w zakresie, w jakim zostało to zastrzeżone w protokole. Należy zgodzić się ze stanowiskiem doktryny, że jedynie na wniosek strony następuje rozpoznanie postanowienia incydentalnego, jednakże sens tego unormowania polega na tym, że po złożeniu takiego wniosku sąd drugiej instancji jest zobligowany skorygować wszystkie uchybienia popełnione przez sąd pierwszej instancji utrwalone w zakwestionowanym postanowieniu wypadkowym, niezależnie od tego, że stanowią one naruszenie przepisu prawa procesowego⁴². Tym samym wydawać się może, że sąd drugiej instancji po złożeniu oczywiście stosowanego wniosku winien z urzędu badać całą materię objętą zakwestionowanym postanowieniem i to niezależnie od przedstawionych zarzutów.

O powyższym zresztą świadczy umiejscowienie art. 380 k.p.c. przy regulacjach dotyczących postępowania apelacyjnego⁴³. Nadto w art. 380 k.p.c. wskazano, że dla skutecznego sformułowania wniosku o rozpoznanie postanowienia incydentalnego należy jedynie wykazać we wniosku, że kwestionowane postanowienie miało wpływ na wynik sprawy co do meritum⁴⁴. Tym samym kognicja sądu odwoławczego

⁴⁰ Post. Sądu Najwyższego z 11.12.2013 r., IV CZ 102/13, LEX nr 1430440.

⁴¹ M. Manowska, *Apelacja...*, s. 91.

⁴² P. Telenga (w): *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. A. Jakubeckiego, Warszawa 2008, s. 506.

⁴³ T. Zembrzusi: *Zakres kognicji sądu w postępowaniu apelacyjnym (uwagi na tle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, Przegląd Sądowy 2008, nr 6, s. 44 i n.*, B. Łojewski *Przedmiotowe granice kognicji sądu drugiej instancji w postępowaniu cywilnym (o potrzebie korekty uchwały Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, Transformacje Prawa Prywatnego 3-4/2009, s. 60-62.*

⁴⁴ B. Łojewski *Przedmiotowe granice...* s. 60-62.

w odniesieniu do postanowienia incydentalnego, zaskarżonego na podstawie art. 380 k.p.c., nie jest uzależniona od wskazania konkretnego uchybienia, jakim dotknięte jest to postanowienie, to tym bardziej nie może być uzależniona od uprzedniego zgłoszenia zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c.⁴⁵.

Nadto mając na uwadze stanowisko doktryny dotyczące art. 162 k.p.c. na zadane wcześniej pytanie odpowiedzieć należy, że nie można opierać skargi kasacyjnej na naruszeniu przepisów postępowania, które wprowadzie mogły istotnie wpłynąć na wynik sprawy, ale strona nie wytknęła ich przed sądem drugiej instancji (art. 398³ § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 162 KPC)⁴⁶. Nadto strony w chwili ogłoszenia postanowienia incydentalnego nie znają w ogóle jego motywów - postanowienia te, jako niepodlegające osobnemu zaskarżeniu, nie są bowiem nie tylko uzasadniane na piśmie, ale nawet motywowane ustnie⁴⁷.

V. Podsumowanie

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednak przewagę ma stanowisko pierwsze tj. wniosek z art. 380 k.p.c. winien zostać sformułowany w sposób jednoznaczny. Pogląd ten ściśle łączy się z bardziej ogólnym założeniem o konieczności zachowania najwyższych standardów merytorycznych w każdym aspekcie postępowania przed Sądem Najwyższym. Zbyt sztywne przyjmowanie tego stanowiska byłoby jednak nieuzasadnione zwłaszcza w sytuacji, gdy treść zażalenia jednoznacznie

⁴⁵ P. Osowy, *Uchybienia procesowe*, s. 111-112; podobnie K. Weitz: *O znaczeniu zastrzeżeń...*, op. cit., s. 223 oraz Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 października 2005 r., III CZP 55/05, OSNC 2006, nr 9, poz. 144, z aprobowaną glosą P. Ryłskiego, OSP 2006, z. 7-8, poz. 86.

⁴⁶ Zob. A. Zieliński, *Sporządzanie*, s. 9 Zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2005 r., III CZP 55/05, OSNC 2006, nr 9, poz. 144, z tezą: „Strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania, polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, a w razie nieobecności - na najbliższym posiedzeniu, chyba że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy (art. 162 k.p.c.)”; wyr. Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2005 r., III CK 90/04, OSP 2006, z. 6, poz. 69, z tezą: „Zarzut uchybienia art. 246 k.p.c. może być skutecznie podniesiony w kasacji tylko wówczas, gdy strona zwróciła na nie uwagę na podstawie art. 162 k.p.c., chyba że uprawdopodobni, że nie uczyniła tego bez swojej winy”; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 50/08, Biuletyn SN 2008, nr 6, z tezą: „Strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania, dotyczącego wydania - na podstawie art. 47914 § 2 i 47918 § 3 k.p.c. - postanowienia oddalającego wniosek o przeprowadzenie dowodów, jeżeli nie zwróciła uwagi Sądu na to uchybienie (art. 162 k.p.c.)”.

⁴⁷ Zob. A. Góra-Błaszczkowska, *Orzeczenia w procesie cywilnym. Art. 316-366 K.P.C. Komentarz*, Warszawa 2003, s. 188; taż: *Postanowienia sądu pierwszej instancji w procesie cywilnym*, Warszawa 2002, s. 259.

wskazuje, że załączy kwestionuje również postanowienie, które nie podlegało zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Bibliografia

Orzecznictwo

- Uchwała SN z 27.10.2005 r., III CZP 55/05, OSNC 2006, nr 9, poz. 144.
Uchwała SN z dnia 27.06.2008 r., III CZP 50/08, Biuletyn SN 2008, nr 6.
Wyrok SN z dnia 10.12.2005 r., III CK 90/04, OSP 2006, z. 6, poz. 69.
Wyrok TK z 28.4.2011 r, sygn. akt SK 38/09, Dz.U. Nr 109, poz. 724.
Postanowienie SN z 13.11.2014 r., I UZ 20/14, LEX nr 1551898.
Postanowienie SN z 23.9.2004 r., III CZ 71/04, Legalis.
Postanowienie SN z 3.03.2005 r., II CZ 197/04, LEX nr 177247.
Postanowienie SN z 8.07.2005r., II CZ 57/05, LEX nr 603858.
Postanowienie SN z 3.03.2005 r., II CZ 197/04, nie publ.
Postanowienie NS z 4.10.2006 r., I CZ 81/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 36.
Postanowienie SN z 21.03.2013r., II CZ 4/13, LEX nr 1341668.
Postanowienie SN z 4.12.2013r., II CZ 83/13, LEX nr 1418728.
Postanowienie SN z 18.03.2015 r., I CZ 28/15, LEX nr 1677791.
Postanowienie SN z 11.12.2013 r., IV CZ 102/13, LEX nr 1430440.
Postanowienie SN z 24.09.2015r., V CZ 49/15, LEX nr 1827144.
Postanowienie SN z 5.02.2016r., IV CZ 97/15, LEX nr 1994287.
Postanowienie SN z 8.07.2016r., I CZ 38/16, LEX nr 2094778.
Postanowienie SN z 27.10.2016 r., V CZ 66/16, LEX nr 2182667.
Postanowienie SN z 8.11.2016r., III CZ 41/16, LEX nr 2167632.
Postanowienie SN z 9.11.2016 r., II CZ 112/16, LEX nr 2167627.
Postanowienie SN z 30.11.2016 r., III CZ 50/16, LEX nr 2172432.
Postanowienie SN z 15.12.2016 r., II CZ 125/16, LEX nr 2188790.
Postanowienie SN z 18.01.2017r., V CZ 88/16, LEX nr 2258062.

Literatura

- Bładowski B., *Zastrzeżenia stron wnoszone do protokołu rozprawy*, NP 1981, nr 3.
Bładowski B., *Zażalenie w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2013.
Broniewicz W, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 2006.
Cieślak S., *Formalizm postępowania cywilnego*, Warszawa 2008.
Góra-Błaszczkowska A., *Apelacja. Zażalenie. Wznowienie postępowania. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Komentarz*, Warszawa 2006.

- Góra-Błaszczkowska A., *Orzeczenia w procesie cywilnym. Art. 316-366 K.P.C. Komentarz*, Warszawa 2003.
- Góra-Błaszczkowska A., *Postanowienia sądu pierwszej instancji w procesie cywilnym*, Warszawa 2002.
- Flaga - Gieruszyńska K., *Postępowanie cywilne, Komentarz praktyczny dla sędziów i pełnomocników procesowych*, Warszawa 2016.
- Jankowski J., *Nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego. Cz. I. Postępowanie rozpoznawcze, cz. 2*, MoP 2012, Nr 2.
- Kaspryszyn J., *O potrzebie zmiany regulacji środków zaskarżenia w postępowaniu cywilnym - głos w dyskusji*, w: K. Markiewicz (red.), *Reforma postępowania cywilnego w świetle projektów Komisji Kodyfikacyjnej*, Warszawa 2011.
- Kotłowski D. (red.), *Skarga kasacyjna. Zażalenie do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394(1) § 1(1) k.p.c.* Warszawa 2016.
- Łojewski B., *Przedmiotowe granice kognicji sądu drugiej instancji w postępowaniu cywilnym (o potrzebie korekty uchwały Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07) Transformacje Prawa Prywatnego 3-4/2009*.
- Manowska M., *Apelacja w postępowaniu cywilnym. Komentarz i orzecznictwo*, Warszawa 2017.
- Mądrzak H. (w:) H. Mądrzak (red.), E. Marszałkowska-Krześ: *Postępowanie cywilne*, Warszawa 2003.
- Niejadlik J., *Kontrola rewizyjna postanowień poprzedzających wydanie wyroku w procesie cywilnym*, Warszawa 1977.
- Obara E., *Zastrzeżenia wnoszone do protokołu posiedzenia*, PS 2008, nr 1.
- Osowy P., *Uchybienia procesowe sądu (uwagi na temat aktualności i przydatności art. 162 k.p.c.)*, PS 2005, nr 7-8.
- Pietrzykowski H., *Czynności procesowe zawodowego pełnomocnika w sprawach cywilnych*, Warszawa 2017.
- Pietrkowski H., *Zarys metodyki sędziego w sprawach cywilnych*, Warszawa 2006.
- Rudkowska-Ząbczyk E., (w:) *Postępowanie cywilne*, pod red. E. Marszałkowskiej-Krześ, Warszawa 2008.
- Sawczuk M., *O celach i funkcjach postępowania cywilnego procesowego i nieprocesowego (niespornego)*, w: *Księga pamiątkowa ku czci Witolda Broniewicza* (red. A. Marciniak), Łódź 1998.
- Siedlecki W., *Uchybienia procesowe w sądowym postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1971.
- Siedlecki W., Świeboda Z., *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 2004.
- Telenga P. (w:) *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. A. Jakubckiego, Warszawa 2008.
- Weitz K., *O znaczeniu zastrzeżeń stron zgłaszanych do protokołu rozprawy na podstawie art. 162 k.p.c.*, Palestra 2006, nr 1-2.

Wójcik M.P. (w.): *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, pod red. A. Jakubeckiego, Warszawa 2008.

Wiśniewski T., w: Dolecki H., Wiśniewski T. (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. T. II. Artykuły 367-505*³⁵, Warszawa 2010.

Zembrzuski T., *Zakres kognicji sądu w postępowaniu apelacyjnym (uwagi na tle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07)*, Przegląd Sądowy 2008, nr 6.

Streszczenie

Kwestia prawidłowo sformułowanego wniosku z art. 380 k.p.c. ma kluczowe znaczenie dla skuteczności zażalenia rozpoznawanego przez Sąd Najwyższy. W orzecznictwie jednak pojawiła się rozbieżność co do oceny czy wniosek z art. 380 k.p.c. powinien być sformułowany wyraźnie w zażaleniu skierowanym do Sądu Najwyższego, czy też dopuszczalne jest przyjęcie, że został złożony w sposób dorozumiany. Sąd Najwyższy w ramach rozpoznania zażalenia zgodnie z art. 380 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. może poddać kontroli również postanowienie sądu, które nie podlegało zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

SŁOWA KLUCZOWE: zażalenie do Sądu Najwyższego, zastrzeżenia do protokołu, wniosek z art. 380 k.p.c.

Summary

The issue of a properly formulated proposal under art. 380 k.p.c. is crucial to the effectiveness of the complaint heard before the Supreme Court. In jurisdiction law, however, there was a discrepancy in the assessment or conclusion of art. 380 k.p.c. in with should be formulated explicitly in a complaint addressed to the Supreme Court, or whether it is reasonably to accept that it was made implicitly. The Supreme Court as a part of the recognition of a complaint pursuant to art. 380 k.p.c. in connection with art. 394¹ § 3 k.p.c. and art. 398²¹ k.p.c. it may also review a court decision that was not subject to appeal by the way of a complaint and had an impact on the resolution of the case.

KEY WORDS: a complaint to the Supreme Court, objections to the report, application from art. 380 k.p.c.

Autor

Paulina Kowalska - studentka IV rok (Prawo UJ), absolwentka szkoły wokalno-aktorskiej w Krakowie, prowadząca zajęcia z Prawa Cywilnego (TBSP), Praktykantka w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Obszary zainteresowań: Prawo, nauki polityczne, literatura, literatura rosyjska, poezja, teatr, sztuka, kinematografia, psychologia, historia, występy sceniczne, muzyka klasyczna.